

Klima- og Energiministeriet
Stormgade 2-6
1470 København K

Dato: 2. november 2010
J.nr.: 567.378 - hca
Skr.: Ulla Visby
Dir. Tlf.: 79127518
E-mail: uvl@dahlaw.dk
Fakta: DAHL er 110 jurister blandt 240 medarbejdere fordelt på 5 kontorer i Danmark

**Ansøgning om tilladelse til bygning af ilandføringsanlæg for Anholt Hav-
vindmøllepark fra Energinet.dk**

Som advokat for

Søren Sørensen
Skindbjergvej 34
8500 Grenaa

Peter Thomsen
Baslandvej 12
8586 Ørum Djurs

Ole Friis Andersen
Hovedvejen 44
8586 Ørum Djurs

Ulla Hougaard Pedersen
Tøstrupvej 62
8581 Nimtofte

Kirsten og Lars Jensen
Hovedvejen 32
8586 Ørum Djurs

Birger Mikkelsen
Skindbjergvej 31
8500 Grenaa

Aksel Kroer
Hovedvejen 60
8586 Ørum Djurs

Benny Borch Jensen
Tjerrildvej 26
8550 Ryomgaard

Sten Borch Jensen
Tronholmvej 3
8410 Rønde

Karsten Haugård Holm
Tornhøjvej 17 Koed
8560 Kolind

Arne Bødker
Auningvej 35
8544 Mørke

Svend Erik Olling
Mogenstrupvej 1
8586 Ørum Djurs

Niels-Holger Rasmussen
Kristiansmindevej 16
8500 Grenaa

Laurits Hougaard
Hovedvejen 84
8586 Ørum Djurs

Steen E. Rahbek
Hønebjergvej 23 Søby
8643 Hornslet

Grethe og Stig Krogh
Lynghøjvej 39 Skader
8643 Hornslet

Sigrid Bluhme
Skindbjergvej 45
8500 Grenaa

retter jeg henvendelse til ministeriet i anledning af den ansøgning, som Energinet.dk har fremsendt den 20. august 2010, som jeg ved skrivelse af 22. september 2010 ansøgte om aktindsigt i. Ansøgningen blev først imødekommet ved fremsendelse af akter i sagen pr. mail den 6. oktober 2010.

Grundlaget for etablering af ilandføringsanlæg

Grundlaget for Energinet.dk's fremsendelse af ansøgning og udfærdigelse af undersøgelser om etablering af denne nettilslutning er den Energipolitiske aftale af 21. februar 2008 (Kopi vedlægges). Heraf fremgår alene, at der skal udbydes to havvindmølleparker på hver 200 MW til idriftsættelse i 2012.

Aftalen indeholder ingen direktiver for, hvorledes nettilslutningen skal foregå. Klima- og Energiministeriet anmodede med udgangspunkt i nævnte aftale og i henhold til den dagældende lov om Energinet.dk, § 4, stk.6 ved henvendelse af 30. oktober 2008 Energinet.dk om at iværksætte aktiviteter med henblik på at tilvejebringe mulighed for at etablere ilandføringsanlægget med spændingssætning senest den 1. august 2012 (Kopi vedlægges).

I henvendelsen blev Energinet.dk således anmodet om at etablere et ilandføringsanlæg, hvor Energinet.dk selv skal fastlægge, hvor tilslutningen til det overordnede transmissionsnet skal ske, herunder om nettilslutningen skal foretages i et anlæg, som har spændinger på 150 kV eller derover, og som dermed forbliver i Energinet.dk's besiddelse som ejer af det overordnede transmissionsnet.

Lovgrundlag

Hjemlen for at meddele tilladelse til at etablere et sådant anlæg ligger i ovennævnte lov om Energinet.dk § 4, stk. 6. Af samme lovs § 4, stk. 1 fremgår, at **nye** transmissionsanlæg kun kan tillades etableret, når der er dokumenteret et tilstrækkeligt behov herfor. Denne betingelse må efter min opfattelse ligeledes gælde for de tilfælde, hvor etableringen følger af lovens § 4, stk. 6, idet pålægget, jfr. skrivelsen af 30. oktober 2008 fra Klima- og Energiministeriet, ikke indeholder retningslinjer, som pålægger Energinet.dk at etablere et **nyt** transmissionsanlæg som det ansøgte, jfr. Energinet.dk's ansøgning af 20. august 2010 (Kopi vedlægges).

Energinet.dk har anbefalet en nettilslutning, hvorved der etableres et søkabel på 245 kV med en transformerstation ved Grenaa og et jordkabelsystem i et helt nyt trace tværs over Djursland med et 220 kV kabel og endnu en transformerstation ved tilslutningspunktet i det overordnede transmissionssystem ved Thrige.

Ansøgningsgrundlaget

Det er min opfattelse, at det ansøgte **nye** transmissionsanlæg tværs over Djursland frem til tilslutningspunktet i det eksisterende overordnede transmissionsanlæg i Thrige ikke opfylder ovennævnte betingelse om nødvendighed.

Herom bemærkes følgende:

Ved aktindsigten fremsendte ministeriet Energinet.dk's "Rapport, Havmølleprojekt Anholt, Netttilslutning og teknologivalg" af 27. november 2008.

Energinet.dk peger heri entydigt på, at nettilslutning skal ske i punkt Trige med etablering af helt nyt kabelanlæg tværs over Djursland, som den teknisk set optimale løsning, og at det skal ske i et kabel med spænding over 150 kV, således at Midtjyske Net I/S ikke skal involveres.

På side 10 under pkt. 2.2 "Sammenfatning og anbefalinger tilslutningspunkter" (Kopi vedlægges) er herom anført følgende:

*"For at minimere **uheldige og /eller ukendte** driftssituationer mest muligt..."*

Det er min opfattelse, at Energinet.dk ikke med pålægget er blevet anmodet om at etablere en nettilslutning, som både skal tage højde for "uheldige" og **ukendte** driftssituationer.

Det fremhæves i den forbindelse, at der heller ikke i grundlaget for udpegningen af områder til havmølleplaceringer er forudsat løsninger i forbindelse med nettilslutningen, der skulle baseres på hidtil ukendte tekniske løsninger, jfr. herved ovennævnte pålæg fra ministeren af 30. oktober 2008. I relation til at forudsætte, at jordkablet på 220 kV kan udformes til at transportere 400 MW bemærkes, at det eksisterende jordkabelsystem fra Åstrup til Mesballe er udformet som 2 x 170 kV kabler, der beregningsmæssigt skulle kunne overføre 438 MW. Energinet.dk afviser imidlertid, at det eksisterende kabelnet har en sådan kapacitet med henvisning til konkrete jordforhold, jfr. nærmere nedenfor. Når henses til, at det end ikke er sikkert, at det foreslåede kabelsystem på 220 kV konkret vil have en effektoverførselskapacitet på de maksimale 400 MW, forekommer den anbefalede løsning endnu mindre saglig. Der foreligger således ikke dokumentation herfor.

Det understreges i den forbindelse, at netop anbefalingen af at etablere et kabelsystem på over 150 kV bringer Energinet.dk ind som ene-ejer af nettilslutningssystemet. Det er min opfattelse, at dette har spillet en ganske betydelig rolle for anbefalingen.

Formålet med Energinet.dk, som dette er fastlagt i samme lov, fremgår af § 2, stk. 1, er at sikre en **effektiv** drift af det overordnede transmissionssystem på bl.a. el-området - ikke at etablere nye transmissionsanlæg med henblik på at "minimere uheldige og/eller ukendte driftssituationer".

Der kan således ikke alene med henvisning til ovennævnte formål meddeles tilladelse til det ansøgte.

Hertil kommer, at formålet med Energinet.dk, jfr. ovenfor, er at sikre en **effektiv** drift af det overordnede transmissionsanlæg i Danmark. Heri indgår naturligvis, at omkostningerne ved gennemførelsen af pålæg efter samme lovs § 4, stk. 6, også skal ske under iagttagelse af omkostningsmæssige hensyn, da samtlige el-forbrugere herved pålægges at bidrage økonomisk til den valgte løsning.

Af nævnte Rapport, Havmølleprojekt Anholt, Nettilslutning og teknologivalg af 27. november 2008 på side 8, lige under midten (kopi vedlægges), fremgår således, at den anbefalede løsning er omkostningstung på grund af afstanden til havmølleparken.

Den anbefalede løsning er særdeles omkostningstung, fordi der peges på en løsning, hvor der etableres en helt ny kabelløsning på et spændingsniveau, som end ikke har været anvendt til nettilslutningen af Horns Rev 2, og fordi der ikke drages fordel af eksisterende transmissionsanlæg på Djursland, jfr. nedenfor.

Der anbefales således en løsning, hvor det er nødvendigt at etablere en transformerstation både ved tilkoblingen af søkablet til landkablet og fra landkablet til det overordnede net i Thrige, fordi der i henholdsvis søkablet og landkablet anvendes spændingsniveauer, som ikke stemmer overens med de, som i øvrigt anvendes.

Ikke blot omkostningerne til udvikling af et nyt søkabel på 245 kV, men således også valget af et hidtil ukendt spændingsniveau på 220 kV på landkablet øger omkostningerne.

Disse valg er ikke omkostningseffektive.

På baggrund af formålet med Energinet.dk om at sikre en effektiv drift af det overordnede transmissionsanlæg i Danmark, er der efter min opfattelse heller ikke hjemmel til at meddele tilladelse til det ansøgte.

Det ansøgte udgør en løsning med "state of the art" af tekniske løsninger på søkabel og landkabel, men det fremgår ikke af pålægget i henhold til lov om Energinet.dk § 4,

stk. 6, jfr. Klima- og Energiministeriets skrivelse af 30. august 2008, at der skulle udvikles nye nettilslutningsløsninger med heraf følgende forøgede omkostninger. Anholt som sted for en ny stor havmøllepark blev netop valgt, fordi det alt andet lige var den billigste løsning, fordi det overordnede transmissionsnet var udbygget i Jylland, at videreførelsen af den producerede strøm til Tyskland, Norge og Sjælland kan ske uden yderligere udbygninger. Dette indebærer imidlertid ikke, at der hermed meddeles pålæg om at etablere den absolut dyreste løsning ved nettilslutningen/ilandføringsanlægget som sådan.

Det er således min opfattelse, at Energinet.dk naturligvis i størst muligt omfang skal anvende forhåndværende uudnyttet kapacitet i transmissionsnettet under 400 kV, i det omfang dette naturligvis er teknisk muligt og ikke tilsidesætter forsyningssikkerheden. Nedenfor er redegjort for en alternativ nettilslutningsløsning, som Energinet.dk med samme hjemmel bør pålægges at undersøge til bunds i relation til tekniske og økonomiske konsekvenser, forinden Klima- og Energiministeriet kan meddele tilladelse til etablering af det ansøgte.

Som ovenfor anført, indeholdt det til Energinet.dk meddelte pålæg i henhold til lov om Energinet.dk § 4, stk. 6 ikke direktiver for, hvorledes nettilslutningen af produktionen fra havvindmølleparken ud for Anholt skulle ske.

I nævnte Rapport, Havmølleprojekt Anholt, Nettilslutning og teknologivalg af 27. november 2008 har Energinet.dk redegjort kort for en række alternativer.

En af disse er kort beskrevet i ovennævnte rapport på side 8-9 og beskrives under pkt. 2.1.5 Åstrup (kopi vedlægges).

Løsningen kræver, som anført opgradering af det eksisterende net, som består af et eksisterende jordkabelsystem på 2 x 170 kV. Ifølge Energinet.dk's egne oplysninger kan dette kabelsystem på grund af lokale forhold alene overføre hver ca. 120 MW, jfr. mail fra Energinet.dk, Jens Christian Hygebjerg (kopi vedlægges). Det bemærkes, at Energinet.dk ikke ejer dette kabelanlæg. Jeg er ikke vidende om, hvorledes Energinet.dk skulle være kommet i besiddelse af sådanne oplysninger. N1 A/S har oplyst, at jordkabelforbindelsen mellem station Mesballe og station Åstrup først er spændings-sat 3 dage efter indgåelsen af den energipolitiske aftale, som danner grundlag for etableringen af Anholt Havmøllepark – henholdsvis den 24. og 21. februar 2008. (kopi af skrivelse af 20. oktober 2010 fra N1 A/S vedlægges til orientering). Det fremhæves i den forbindelse, at nævnte jordkabelsystem blev etableret allerede i 2000. Det fremhæves fra de vedlagte bilag, at effektoverførslen ses helt oppe på over 80 MW. Som det fremgår nedenfor, har Djursland på intet tidspunkt et sådant behov. Formålet med spændingssætningen må derfor henstå i det uvisse. Det understreges

ligeledes, at der heller ikke med nedennævnte bilag er nogen form for dokumentation for det af Energinet.dk anførte om den begrænsede effektoverførsel på det eksisterende jordkabelsystem på 170 kV, som beregningsmæssigt skulle kunne overføre 438 MW, jfr. ovenfor.

Samtidig er det af distributionsselskabet for Grenaa og omegn, NRGi Net A/S, oplyst, at nævnte jordkabelsystem ikke anvendes til forsyning fra Station Åstrup, og at det samlede maksimale effektbehov for nævnte område udgør 39 MW. (kopi af NRGi Net A/S's skrivelse af 26. februar 2010 med bilag vedlægges til orientering).

Det eksisterende jordkabelsystem ses således på ingen måde dokumenteret anvendt i den transmission af el, som er nødvendig for at dække effektbehovet på Djursland. Hvorvidt en mindre del af den samlede overførselskapacitet, der er i kabelsystemet, skal medregnes for at opfylde mindstekravene om forsyningssikkerhed for Djursland er i den sammenhæng uden betydning.

I forbindelse med vurderingen af, om nettilslutningen skulle ske via station Åstrup er i ovennævnte rapport på side 9 anført, at ulempen ved denne mulighed bl.a. er, at der skal etableres endnu et kabel. For det første er dette efter de foreliggende oplysninger ikke dokumenteret. For det andet indebærer Energinet.dk's anbefaling, at der også skal etableres et endnu større og nyt kabel i et helt nyt trace med indkøb af helt nyt og uprøvet kabelsystem og jordtilkøb tillige i et helt nyt trace.

Herudover nævnes, at der skal etableres en SVC og opgradering af 150 kV-forbindelsen fra Mesballe til Thrige.

Det fremhæves i den forbindelse, at ingen af de nævnte ulemper tilsyneladende vurderes som omkostningstunge til sammenligning med den anbefalede løsning.

Det fremhæves tillige, at der heller ikke er nævnt ulemper, som ikke umiddelbart er uløselige. Der henvises ligeledes i den forbindelse til Rapport, Havmølleprojekt ved Anholt, Nettilslutning og teknologivalg af Energinet.dk af 27. november 2008 side 6-7. (kopi vedlægges).

Det fremstår på baggrund af ovennævnte som ganske udokumenteret og ubegrundet, at der sker en anbefaling af en løsning, som er "State of the Art" og tilsyneladende den mest omkostningstunge af alle mulige nettilslutningsløsninger.

Det påpeges i den forbindelse, at etableringen af det eksisterende jordkabelsystem på 150 kV fra station Mesballe til station Åstrup oprindeligt blev ansøgt etableret som et 400 kV (effektoverførsel på 2000 MW) luftkabel, som på grund af manglende do-

kumentation for noget bestående eller forudsigeligt behov for øget behov for effekt-overførselskapacitet til Djursland endte med et jordkabelsystem på 2 x 170 kV (uden beregninger for et evt. behov), som altså, jfr. ovenfor, ikke har været spændingsat før den 24. februar 2008 – 3 dage efter den energipolitiske aftale, som danner grundlag for etableringen af Anholt Havmøllepark.

For så vidt angår forhistorien og grundlaget for etableringen af det eksisterende jordkabelsystem mellem Mesballe og Åstrup stationerne, henvises til Energistyrelsen j.nr. 6121-001. Kopi af tilladelsen til etablering heraf af 12. oktober 1999 vedlægges til orientering.

Konklusion

På baggrund af ovennævnte er det min opfattelse,

At den løsning, der peges på, tager højde for såvel uheldige som ukendte driftssituationer. Det er ikke i overensstemmelse med det meddelte pålæg efter lov om Energinet.dk § 4, stk. 6, på baggrund heraf ud anbefale et sådant anlæg, når henses til de massive omkostninger herved.

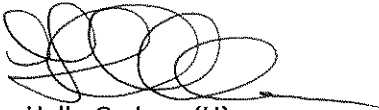
At den anbefalede løsning er i strid med formålet med Energinet.dk i henhold til lov om Energinet.dk. § 2, stk.1, hvorefter Energinet.dk har til formål at sikre en effektiv drift af det overordnede transmissionssystem. Heri ligger et krav om, at driften heraf naturligvis også skal være omkostningseffektiv, jfr. elforsyningslovens § 21, stk. 1. Energinet.dk har anbefalet den løsning, som er dyrest, og som tager udgangspunkt i ikke afprøvet teknik.

At Energinet.dk ikke har fremlagt et tilstrækkeligt oplyst grundlag for at afvise anvendelsen af det allerede etablerede jordkabelsystem mellem station Mesballe og station Åstrup med tilhørende opgradering heraf, specielt i betragtning af, at netop etableringen af dette system alene skete for at sikre overførselskapacitet for kommende større elproduktionsanlæg på eller ved Djursland, da Djursland hverken ultimo sidste årtusinde eller nu har været planlagt udvidet med større effektkrævende industri mv. Det fremgår intetsteds af det fremlagte materiale, at det ikke teknisk eller økonomisk er mindst lige så /rentabelt at anvende dette system, som ikke anvendes til forsyning af Djursland, jfr. NRGi Net A/S's skrivelse af 26. februar 2010. Det fremhæves i den forbindelse, at nye transmissionsanlæg naturligvis ikke må anlægges og ikke kan anlægges, medmindre disse er nødvendige med henblik på at sikre almenvellet, hvilket ikke med det fremsendte ansøgningsgrundlag er tilfældet. Jeg henviser her til Grundlovens § 73, idet ovenstående lodsejere ikke agter uden ekspropriation og hermed følgende domstolsprøvelse at afgive jord til anlæg af det nye jordkabelsystem. Det er min opfattelse, at betingelserne for at kræve ekspropriation ikke er opfyldte.

Afslutningsvis bemærkes, at klagerne ved undertegnede ligeledes har foretræde for Energipolitisk Udvalg den 9. ds. med henblik på at redegøre for, hvorledes det politiske oplæg, som blev overladt til Energinet.dk at forvalte med ministerens godkendelse, rent faktisk håndteres.

Kopi af nærværende er derfor ligeledes stilet til medlemmerne af ovennævnte udvalg og ministeren selv.

Venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke at the end.

Helle Carlsen (H)

(hca@dahlilaw.dk)

Dir. tlf. 79127505